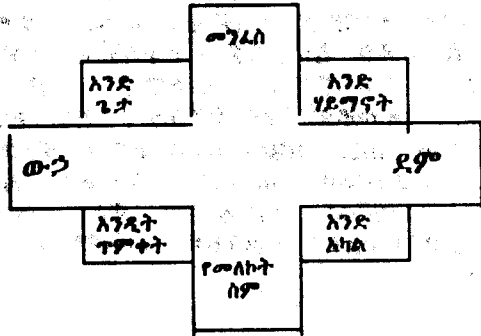

አያሱብ ባስተማራቸውና የሰማይን ምስጢራት ሁሉ በግልጽ ለሰጡት ሐዋርያት መሠረት እምነት የምትከተል ሐዋርያዊት ቤተክርስቲያን የምታምነው እንደሚከተለው ነው፡-

ከመስቀል ፡-
 ወጋና ደም በዘላለም መንፈስ በክርስቶስ አያሱብ ስም ስንጠመቅ ተገኝ። ሦስቱም ለማዳን በእንደ ይሰማማሉ። ጳጳሩ 5፡6-8። ዕብ.9፡14። ቁ.19፡20። ሉቃስ 24፡47። ። ዮሐን.4፡12። ቲቶ 3፡5-7 ዮሐን.10፡43።

1ኛ ጥያቄ፡- የክርስቲያን መሠረት ማነው?

መልስ ፡- ክርስቶስ ራሱ ነው። ክርስቶስ ራሱም የመሠረታት ሃይማኖት እንዲት ቅድስት የሐዋርያት ቤተ ክርስቲያን ናት። ኤፌ.2፡20። ዮሐን.2፡38-42። ማቴ.16፡18-19። 1ኛ ቆሮ. 3፡1-11።

2ኛ ጥያቄ፡- ኢንጠቆስ ማለት ምን ማለት ነው? በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ይገኛል?

መልስ ፡- በግዕዝ መጽሐፍ ቅዱስና በአርጌው አግርኛ መጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ " በኢንጠቆስ ተን" እያለ በሐዋ.2፡1 ተጠቅሞአል። ትርጓሜውም መንፈስ ቅዱስ የሚወርድበት ተን የሚገልጽ የመንፈስ ተዳሰ በዓል ወይም የነጻነት በዓል ማለት ነው። ዘሌ.23፡4-16። ዘጸ.12፡1 ። ጳጳር 16፡8።

3ኛ ጥያቄ፡- አብ ወልድ መንፈስ ቅዱስ አንድ አምላክ የሚሆንበት እንደምን ነው?

መልስ፡- አብ መንፈስ ነው። መንፈስም አንድ ነው። የማይወሰን ጽንፍ የሌለው በሁሉ የሚገኝ ስፋቱ ርዝመቱ ይህ ነው የማይባል ነገር ግን በሥጋ ሊገለጽ ሲፈልግ በመንፈሱ አሠራር በድንግል ማርያም ማሕጸን ቃሉን ሥጋ አድርጎ በልጁ ውሕደት ራሱን ለዓለም የገለጸ በመሆኑ አንድ አምላክ ነው። የዳዊት መዝ.(139)፡7-11። ማቴ 1፡20-23። ጳጳሩ 2፡5። 3፡16። ፪ቆሮ. 5፡19። ዮሐ 1፡1-14። ቆላስይስ 2፡9። ዕብ.1፡3። ኢሳ.9፡6።

4ኛ ጥያቄ መንፈስ ቅዱስ ከማን ይወጣል? ወይም ከማን ይሰርዛል? አካሉ ምን አይነት ነው?

መልስ፡- ከአብ ወይም ከአያሱብ የሚወጣ መለኮታዊ ኃይል ወይም የእግዚአብሔርነቱ እስትንፋስ ነው። ኢዮ.1.33፡4። ሮሜ 8፡9። ዘፍ.2፡7። ዮሐ.20፡22። መንፈስ ቅዱስ (ዮሐን.2፡17) ከአብ ወይም ከአያሱብ ውስጥ የሚወጣ መለኮታዊ ኃይል እንጂ ከግራ ወይም ከቀኝ ተነሥቶ የሚላለክ ሌላ አምላክ አይደለም። ቲቶ.3፡6-7። ኢዮ.2፡28። ዮሐን 2፡1-17። እስትንፋስ በመስፈሪያ ስለማይለካ በቁመትም በወርድም ስለማይለካ እፍ እያለ የሚሰጠው የማይመጠን በየጊዜው ከእግዚአብሔር የሚፈስ የመለኮት እስትንፋስ ነው።

5ኛ ጥያቄ፡- የአብና የወልድ ልዩነት ምንድነው?

መልስ፡- አብ መንፈስ ነው። ዮሐ.4፡23-24 እግዚአብሔር በሥጋ ተገለጠና ሰውና መንፈስ ሆነ። ኢሳ.9፡6 ሰው ስለሆነ ልጅ ሆነ። ፍጹም አምላክ በመሆኑ የዘላለም አባት ነው። ስለዚህ አብና ወልድ አንድ ነው። ዮሐ.14፡8-10። ጳጳሩ.2፡5። ጳጳሩ.3፡16። ዮሐ.1፡1-14። ፪ኛ ቆሮ.5፡19። ቆላ.2፡9። ጳጳሩ.3፡18። ዮሐ 14፡6። ዮሐ.2፡19-22። ዕብ.10፡6። ማቴ.1፡20-23።

6ኛ ጥያቄ፡- ወልድ ያለው አብ አለውን?

መልስ፡- ወልድ ያለው አብ አለው። ወልድ የሌለው ግን አብ አኳን የለውም ምክንያቱም እግዚአብሔር በሥጋው ተገልጦአልና ዕብ.5፡7-10። ፪ኛ ቆሮ.5፡19። ቆላ.2፡8-9። ጳጳሩ.2፡2-24። ዮሐ.14፡7-11። ኢሳ.9፡6። ዮሐ.8፡18-19። ዮሐ.10፡30። ጳጳሩ.3፡16። ጳጳሩ.1፡15-17። 2፡5-7። ሉቃ.10፡22። ማቴ.11፡27-29። ዕብ.10፡5-7።

7ኛ ጥያቄ፡- አብ ወልድን መንፈስ ቅዱስን ትክክለህን?

መልስ፡- አልከድም ፀትክክል አብ ወልድና መንፈስ ቅዱስ አንድ አካል እንደሆነ ከመጽሐፍ ቅዱስ በመገንዘብ አምናለሁ። አያሱብ የሚል ስም የመለኮት ስም እንደሆነና መለኮት በሥጋ ሲገለጽ እንደተጠራበትም አምናለሁ። መንፈስ ቅዱስ የአብ እስትንፋስ እንደሆነ እንጂ ከአብ ውጪ አካል እንደሌለው አምናለሁ። ዮሐ.4፡24፤ ዮሐን.5፡3-4። ኢዮ.1. 32፡8። 33፡4። ዮሐ.5፡43። ዮሐ.17፡3-6። ማቴ.1፡20-21። ፊሊጵ.2፡9። ዮሐ.1፡1-14። ኢሳ.9፡7። ሚሊ.2፡10።

8ኛ ጥያቄ፡- ሐዋርያት ለምን በአብ በወልድና በመንፈስ ቅዱስ ስም እንዲያጠምቱ ታዘው በአያሱብ ስም አጠመቁ?

መልስ፡- ወልድ ያለው አብ አለው ወልድ የሌለው ግን አብ እንኳን የለውም ለሚልና መናገም የአብና የወልድ ስም በሆነው በአያሱብ ብቻ እንደሆነ መልኩ ገብሮሌል ስለመስከረና ክርስቶስም አያሱብ በተባለው የአብ ስም እንደመጣ ስለመስከረ በአገኛ በአያሱብ ስም አጠመቁ። ዮሐን.2፡38። ዮሐን.4፡12። ዮሐን.10፡33፤ 48። ሉቃስ 24፡47። ግዢ.1፡21። ፊሊ.2፡9። ጳጳሩ.2፡12። ቆላስይስ 3፡17። ሚካ.5፡2-4። ኡር.23፡6። አብና ወልድ መንፈስ ቅዱስም የማዕረግ ስም

በመነጣጠል የሚያምኑ ስለሆኑ የትሪቴይስቲክ ባሕሪ ስላለባቸው ሦስት ሰዎች መሳይ እግዚአብሔርን አሉ በሰው ስለሚያምኑም ሦስት ሰዎችን አስመስለው በመሳል በዕላቸውን ያስተዋውቃሉ ይሰጥላቸውግል። ሌሎቹ የሠላሴ አማኞች ደግሞ እንደ አምላክ ይሉና ነገር ግን አብ አምላክ ወልድ አምላክ መንፈስ ቅዱስም አምላክ በአካል ሦስት በሰም ሦስት በግብር ሦስት በመለኮት አንድ በማለት ለሰው ግራ የሚያጋባ የመለኮትና የአካል አንድነትና ሦስትነት ይገልጻሉ። ምን ማለታችሁ ነው? ተብለው ሲጠየቁ ምስጢር ነው ዝም ብለህ እመን ይሉናል። መጽሐፍ ቅዱስ ግን እግዚአብሔር በአካልም ሆነ በመለኮት ግራ በግያጋባ ሁኔታ አንድነቱን ይገልጻል። ሮጪ.1፡20-25። ሱ.1፡1-14። ጆጢ.፳፻ 3፡16። ይሁዳ ቁ. 3-4። ቁ.25። አሳ.9፡6። 44፡6-8። ቁ.24። ራእይ 4፡2። የአክሰርሮድ ዲክሺነሪ እፍ ክርስቲያን ችርች “የሰላሴ አማኞች በሐሳባቸው እውነተኛ በአገልግሎታቸው ግን የሦስት አማካኝነት አማኞች ናቸው” ሲል ያጋልጣቸዋል። ገጽ 1396 2nd edition by F.L.Cross.

16ኛ ጥያቄ፡- የሥላሴ አማኞች ሥላሴን በእንቁላል ይመስሉታል። እንቁላል ሦስት አካል አላት ወይ?

መልስ፡- እንቁላል አንድ እንጂ ሦስት አካል የላትም እግዚአብሔርም ሦስት መስሎ ይታያቸው እንጂ እስትንፋሱን ቃሉንና ልቡን አወላልቀው በሦስት ቢከፍሉት መሉ አምላክ ሊሆንላቸው አይችሉም። ይህ በእግዚአብሔር መጫወት ይባላል። ትልቅ ድፍረትም ነው። ጋጢአትም ነው። እኔ እግዚአብሔር አልለወጥም ይላል። ሚ.3፡6 “አሁንም እኔ ብቻዬን እኔ እንደሆንሁ ከእኔም በቀር አምላክ እንደሌለ እየ፤ እኔ እንደላሁ አድንገላሁ” እኔ እመታላሁ እረውስግላሁ ከእኔም የሚያድን የለም” ይላል። ዘዳ.32፡39። እግዚአብሔርን እናብዛ ብለው ለሚያስቡ በሊሳ. 13። መንፈሳዊ ዘጠኙ ከተቀጠሩና እንዲሁም ጭጭሮች ቅዱስ በተጠቀሱት መንፈሳዊ ስራዎች ላይ ግዳ፤ ችርነት፤ ፍርድ፤ ሕገ (አሳ.51፡4-17። 56፡1። መዝ.90፡17። መዝ.85፡5.

6) ከበረ ድምጺ ዘፍ.3፡8። እስትንፋሱ፤ ልጄ ነፍሱ፤ ልቤ፤ ደሜ፤ ሥጋዬ፤ እጄ፤ ቀኝ ስለሚል መዝ.98፡1። መዝ.89፡13። ኢዮብ. 32፡8። ዘፍ.2፡7። እነዚህ ሁሉና ሌሎችም እግዚአብሔር የጠቀሳቸው የባሕሪዬው ክፍሎች በመሉ በአካል መልክ እየቀረጹ መልክ ከሰጡላቸው አማልክትን መፍጠር ይቻላል እንደማለት ይቆጠራልና እንጠንቀቅ። እግዚአብሔር አንድ ብቻ ነው!

17ኛ ጥያቄ፡- ኢየሱስ በአብ ቀኝ ተቀመጠ ማለት ምን ማለት ነው?

መልስ፡- አብ ቀኝና ግራ የለውም፤ ሁሉ በሁሉ የሚገኝ መንፈስ ነው። በአብ ቀኝ ተቀመጠ ማለት ግን የአብን ኃይልና ሥልጣን ወረሰ ወይም መለኮትን ለበሰ ከሰጋ ድካም ተለየ የአብ ቀኝ ወይም ከንድ ሆነ ማለት ነው። የአብ ኃይልና ጥበብ ኢየሱስ እንደሆነ ተጽፎአል። ጆኛቆ. 1፡24። መዝ.98፡1። አሳ.51፡5። 53፡1። 59፡16-17። ሉቃስ. 22፡69። ማቴ.26፡64። ማቴ.28፡18። ሱ.16፡24። ም.15፡16። መዝ.89፡13። የእግዚአብሔር ኃይል በኢየሱስ ስም ውስጥ ነው። የእግዚአብሔር ኃይል በሥጋውና በደሙ ይሠራል። ሱ.6፡35-59። ራእይ.11፡15-18። 12፡10-12።

18ኛ ጥያቄ፡- መንግሥቱን ለአባቱ አሳልፎ ይሰጣል ልጁ ራሱ ደግሞ ሁሉን ላስጠለት ይጠል ሲል ወልድ ፍጡር ነውና ፍጡር ለረግሪ ይጠል ማለት ነው? ጆኛቆ 15፡20-28።

መልስ፡- ቃል ስጋ ሆነ ይላል። ቃልም እግዚአብሔር ነው። ሱ.1፡1። 14። እግዚአብሔር በሰጋ ተገለጠ ይላል። ጆኛጢ.፳፡16። የመስቀል ቃል ኪዳን እስከ ምጽአት ቀን ብቻ ነው። ከዚያ በኋላ ግን ወንጌል ማለት የክርስቶስ መስቀል አይሰበክም። እግዚአብሔር በሥጋ ተገለጠ የሚሠራውን ሥራ ይፈጽማል። ከዚያ በኋላ እግዚአብሔር አንድ ስሙም አንድ ይሆናል። ዘካ.14፡9። እግዚአብሔር በሥጋው በኩል ሲሰራው የነበረውን ሥራ ከፈጸመ በኋላ ይህንን ተገንዝቦ ያልተቀበለ በልጁ (በሥጋው) መገለጡን ያሳመነ በልጁ ሥልጣን

ይፈረድበታል። ሥጋውም በመለኮት መለኮትም በሥጋው እንደሆነ ይኖራል። በመስቀሉ ቃል የላን ግን ሁላችን በሥጋው (በልጁ) ሲገለጥ የነበረውን የግድታይ መለኮታዊ ምስጢርን ፊት ለፊት እንመለከተዋለን። ለዘላለም ከእርሱ ጋር እርሱን መስለን እንኖራለን። ራእይ 1፡8። ሮጪ.9፡5። ተቶ.2፡13። ዘካ.14፡5-9። ቀላስይስ 1፡15-21። ኤፌ.1፡4-10። ቁ.18፡23። ቀላስይስ.2፡8-10። ሱ.6፡3። ቁ.60። ጆኛቆ.3፡17። 5፡16። ጆኛሱ.3፡1-3። ፊል.3፡20-21።

19ኛ ጥያቄ፡- አብ በልጁ (በሰጋው) ውስጥ የተዋሐደ(የተባበረ) ከሆነ ወልድ ወደ ግን ይጮህና ይጸለይ ነበር?

መልስ፡- ወልድ ፍጹም አምላክና ፍጹም ሰው ነው። ፍጹም ሰው ስለሆነ ከመለኮት ጋር ሊያስታርቀን የምልጃ ውክት ይጮሃል፤ ያለቅሳል፤ ይራባል፤ ይጠማል፤ ይደክማል፤ ይጸልያል ስለ ሰዎች ለሁሉም ይማልጻል፤ እግዚአብሔርም በልጁ በክርስቶስ (በሰጋው) ሆኖ ዓለምን ከራሱ ጋር የስታርቅ ነበርና ይላል። አብ መንፈስ ነው ሥጋና አጥንት የለውም። ከዘላለም ዘመን ያዘጋጀልንን መዳን ይሰጠን ዘንድ ሥጋን አዘጋጀ፤ ከሥጋውም ጋር ተዋሐደ። ዕብ.10፡6። ጆኛቆ. 5፡19። ሱ. 6፡57። ም.14፡8። ም.4፡24። ቀላስይስ.2፡9። አሳ.9፡6። ማቴ.1፡23። ጆኛጢ.፳፡1። 1፡15-17። 3፡16። ሮጪ.9፡5። ዕብ.5፡7-11። ሉቃስ. 24፡39። በሥጋው ሞተ በመንፈስ ግን ሕያው ሆነ ። ጆኛኢጥ.3፡18። ሰው ስለሆነ ሞተ አምላክ ስለሆነ በግዝ ሥልጣኑ ተነሳ። ሱ.2፡12። ወይም አብ ወልድን ወይም መንፈስ ሥጋውን አስነሣ። የሐዋ. 2፡24።

20ኛ ጥያቄ፡- በጆኛተሰ.5፡23 ላይ “መንፈሳችሁም ነፍሳችሁም ሥጋችሁም ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በመጣ ጊዜ ያስነቀፉ ፈጽመው ይጠበቁ” ማለቱ ሰው ሦስት አካላት ኖረውት ሦስቱም በየገላጅው ለፍርድ ይቀርባሉ ማለቱ ነው?

መልስ፡- የእግዚአብሔር ቃል ሰው የግድዋትም የሚሞት ተፈጥሮ በአካሉ እንዳለው ያረጋግጣል።

ግጥም 37 ለው ከጭታና ከመንፈስ እንደተፈጠረ ያልገጠሟል። ኢ.ቲ.ፊ.ፋ.ሪ.ፍ.ፍ. ሰበው ውስጥ መንፈስ ግለት ጥገና ጥገናት ሕያው ነፍስ እንዳለው ያረጋግጣል። በጀኖቶር.416 ደግሞ “ የውጭ ስጦታዎችን (ሥጋችን) ቢጠፋ እንኳ የውስጡ ስጦታዎችን (ነፍሳችን) ዕለት እለት ይታደሳል” በግለት ስው በአንድ አካል መንፈስ ነፍስና ሥጋ እንዳለው እንደ ሦስት አካላት በግራም ለአንጋገር ይከፈላቸውም ስው ሦስት አካል መሆን እንደግደቻል ሦስት ሆነውም በጥገናቸው ወደ ፍርድ እንደግደቻላቸው እርግጠኞች ነን። ስው በሥጋ ሲሞት ግን ነፍሱ ግለትም መንፈሱ ወደ ገነት ትሄድና አፈር ግን ፈርሶ (በሰብሰ) ይቀራል። ለፍርድ ሲነሳ ግን በአዲስ መልክ በአካል መላት ተነስቶ ለፍርድ እንደግደቻላቸው ታላ ያረጋግጣል። ጀኖቶር.15። የሐዋ.7፡59። ያዕ.2፡26። ግቴ.10፡28። ሪ.204። መክብ.12፡7።

2፻፵፱ ዓ.ም. በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ለጋጠላታቸው ሥርዓት ሳይጠመቁ አጋንንትን የግራም ለውጥ ጥገና ጥገናት ታላላቅ ሰባኪዎች አልዳኑም ግለት ነው?

መልስ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ለኤፕርስ በሰጠው ሥልጣን መሠረት በሐዋ.ሥ.ፊ.2፡38 ኤፕርስ በተናገረው ቃል ያልተፈቱ በሰጣቸው የታሠሩ ናቸው። ግቴ.16፡18-19። የሐዋ.2፡38-42። መርምረው አትለፉ፤ ግስጠንቀቂያ።

ጌታ ሆይ፤ ጌታ ሆይ በስምህ ትንቢት አልተናገርንም? በስምህስ ብዙ ተአምራት አላደረግንም? ይሉኛል፤ የዚያን ጊዜ ከቶ አላውቃችሁም እናንተ አመጸኞች ከእኔ ራቁ ብዬ እመሰክርባቸዋለሁ ይላል። በግቴ.7፡22-23። እና በግቴ.16፡18-19 መሠረት ፈጥኞች ፈጥሽነታቸው ለይህንነታቸው የሰጡና ሊሆናቸው አይችሉም። ጌታ ኢየሱስ የመፍታትና የግሠር ሥልጣን ለኤፕርስ ስለሰጠው ለኤፕርስ በተሰጡት ሦስት መስፈርቶች በሐዋ.ሥ.ፊ. 2፡38 መሠረት ህልተረታህ በተር በሰማይ ቦታ የለህም ። ጌታ ሞጥቶ ግራና ቀኝ በግራም ለውጥ ጊዜ እንዳታፍር የኤፕርስን አዋጅ ተቀበል። ጀኖተሰ.1፡8-10።

2፻፶፱ ዓ.ም. እን ግለት ምን ግለት ነው?

መልስ እን ግለት ከእግዚአብሔር እንዲያው በነገ ያለ ሥራ፤ ያለ ድካም፤ ያለ ጥጋ የተሰጠ የነገ ስጦታ ግለት ነው። ኤ.ፊ.2፡20

2፻፶፱ ዓ.ም. በእን የተገኙ ስጦታዎች ምን ምን ናቸው?

መልስ የመስቀል ስጦታዎች ናቸው።

ሀ/ ከአባታችንና ከጌታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ አካል የወጡ ውኃውና ደም። የሐ.19፡34። የሐ.6፡50-63። ጀኖቶር.5፡6-8። ዕብ.9፡14 ቁ. 19-20። የሐዋ.20፡28።

ለ/ የመንፈስ ቅዱስ ጥምቀት። ግቴ.3፡11። ሉቃስ.12፡49። ሉቃስ.11፡13። ቲቶ.2፡5-7። ኤ.ፊ.1፡13-14። የሐዋ.2፡17-18።

ሐ/ የመለኮት ስም “ ኢየሱስ ክርስቶስ” ራሱ እን ነው፤ ስሙ መድኃኒት ነውና። ግቴ.1፡20-23። ኢየሱስ ግለት፡(ደምና ውኃ መንፈስ ያለበት መድኃኒት) ግለት ነው። ጀኖቶር.3፡3-17። ጀኖቶር.2፡12። ጀኖቶር.5፡13። ግቴ.3፡11። የሐ.2፡12። የሐ.1፡33። እነዚህ እጋዎች ለደኅንነት በአንድ ይሠራሉ አይለያዩም።

መ/ ጥምቀት እን ነው። በእን ድነናል ግለት ጋጠላታችንን እየተናዘዝን (ምሳ.28፡13) ሕይወትን በግራም በአምላካችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ለጋጠላታችን ሥርዓት ስንጠመቅ በዘላለም መንፈስ የፈሰሰው ደሙና ውኃው በጥምቀት በአንድነት በእምነት በንወስድ ያድኑናል ግለት ነው።

ከዚያም በመንፈስ ቅዱስን መሞላት አለብን። ጀኖቶር.5፡6-8። ዕብ.9፡14። ቁ.19-20። የሐዋ.2፡38። የሐዋ.10፡43-48። የሐ.3፡5።

ግቴ.3፡5-11። ጥምቀት ራሱ የይህንነትን እን የግራም ለውጥ ስለሆነ እን እንጂ ሥራ አይደለም። እምነትና ሥራም ከተለያዩ ከንቱ ናቸው። ያዕ.2፡18-26።

አስተውልና የተደመቸውን መንገድ ያዘ እር.6፡16-21።

ዛረ ከነኤፕርስ ጋር በጌታ ቤት መገኘትንም ምረጥ። በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ለጋጠላትህ ሥርዓት ተጠምቀህ እጋውን ተቀበል። የመንፈስ ቅዱስ ስጦታችንም ተቀዳጅ። ለነፍሱም እረፍትን፤ ሠላምንና ፍትህንም ታቸለህ። በእግርህ ለመቆም የምትችለውና ከፕርፕር ነገ የምትሆነው ከዚያ በኋላ ነው። ለምን ትዘገይህ? የሐዋ.ሥ.ፊ.22፡16። እውነትን ብታውቅ እውነት አርነት ያወጣሃል። የሐ.8፡32። ቃሉ መርምረኝ ቸል ብለህ አትለፈኝ ይላሃል። መርምረህ ተረዳና ከፕፋት ዳን።

የፊርማው ባለቤት የሰለ ምስል በ19ፍ ወ ስርዓት ስሙን